

Kertomus
Suomen Radiosähköttäjiliitto r.y:n toiminnasta
1961

Joulukuun 31 päivänä 1961 päättynyt toimintavuosi oli järjestyksessään neljäskymmenesensimmäinen.

Jäsenet

Vuoden alussa oli liiton jäsenlukumäärä 561. Vuoden kuluessa on jäsenluettelosta poistettu yhteensä seuraavat 10 jäsentä: 13.2.61 kuollut Pekka Matti Ahopelto jäsennumero 764, omasta pyynnöstään eron saaneet 10.4.61 Charles Westerlund nr 757, 1.7.61 Toivo Kalervo Hiltunen nr 575, 30.10.61 Jouko Koivisto nr 459, 12.11.61 Reino Voutilainen nr 606 ja 31.12.61 Pentti Mikael Uimonen nr 720, Jorma Jaakko Mäki nr 711 ja Veikko Aaro Antero Putinen nr 478. Sääntöjen 30 §:n 3) mukaisesti erotettiin liitosta 11.7.61 Eino Veli Valdemar Mononen nr 735 sekä sääntöjen 30 §:n 4) mukaisesti 15.9.61 Eero Johannes Nyysönen nr 880.

Vuoden kuluessa on seuraavat 33 radiosähköttäjää hyväksytty liiton jäseniksi: 10.4.61 Berndt Oskar Manne Lundqvist nr 943, 11.4.61 Ingvald Gotfried Roos ent.jäsennumerolla 513, 13.5.61 Eino Matias Arjo-
vuo 944 ja Arvi Olavi Kaski 945, 15.5.61 Seppo Tuomas Jaamala 946 ja Rainer Juhani Ihalin 947, 17.5.61 Rainer Uolevi Andersson 948, Sauli Arosankari 949, Vesa Uolevi Halvuo 950, Pentti Aulis Havo 951, Teuvo Allan Heikkilä 952, Kyösti Kullervo Karstinen 953, Toivo Sakari Koivuneva 954, Urpo Juhani Korppi 955, Erkki Hannes Kähö 956, Kauko Pauli Kärki 957, Yrjö Sakari Lähteenmäki 958, Matti Juhani Manninen 959, Erkki Jalmari Mustonen 960, Pekka Juhani Narvanto 961, Keijo Eelis Salo 962, Matti Tapio Salo 963, Leila Kaarina Orvokki Savolainen 964, Yrjö Antero Savolainen 965, Aarre Tapio Sihvo 966, Jouko Tapio Niivonen 967 ja Juhani Sucksdorff 968, 14.6.61 Arto Toivo Halonen 969, 21.7.61 Hugo Ensio Soljo 970, 27.7.61 Karl-Erik Eugen Nyman 971, 31.7.61 Gunnar Evald Lindgren 972, 27.9.61 Pentti Mikael Uimonen ent.jäs.nr. 720 ja 3.11.61 Keijo Niilo Piessa 973.

Vuoden päättyessä oli jäsenlukumäärä 584, eli 23 suurempi kuin edellisen vuoden päättyessä.

Toimipaikkatilanne

Radiosähkötyslaitteilla varustettujen laivojen lukumäärä oli vuoden alussa 177. Vuoden aikana on kauppalaicastostamme poistettu useita vanhempia aluksia, mutta kun uusia aluksia on tullut tilalle,

on radiosähkötyslaitteilla varustettujen alusten lukumäärä noussut 182, joten lisäys on 5 .

Vuoden alussa oli laivaradiosähköttäjiä työttöminä 16 ja vuoden päättyessä vain 3. Meripäällystövälityksessä oli radiosähköttäjiä työnhakijoina eri kuukausien päättyessä seuraavasti: tammik. 5, Helmik. 10, maalisk. 10, huhtik. 16, toukok. 20, kesäk. 5, heinäk 4, elok. 2, syysk. 2, lokak. 9, marrask. 11 ja jouluk. 3.

Meripäällystövälityksen kautta sai vuoden aikana yhteensä 213 radiosähköttäjää toimipaikan laivoissa. Ottokatselmuksia oli kuitenkin - ulkomaalaisiin laivoihin menneet mukaanluettuna - yhteensä 308 . Nämä jakautuivat eri kuukausille seuraavasti: tammik. 17, helmik. 14, maalisk. 14, huhtik. 19, toukok. 37, kesäk. 47, heinäk. 49, elok. 49, syysk. 20, lokak. 13, marrask. 14 ja jouluk. 15 .

Vuoden päättyessä toimi laivaradiosähköttäjinä 182, ulkomalaisissa laivoissa 50, liikenneilmailussa 4, jäänmurtajissa 11 ja työttöminä 3. Rannikkoradioasemilla oli 40 ja lentoasemilla 53 . Muissa toimipaikoissa eri aloilla oli 241 jäsentä.

Siitä huolimatta, että toukokuun 17 päivänä päättyneiltä radiosähköttäjäkursseilta valmistui 27 uutta radiosähköttäjää, oli kesäkuun lopussa jo puutetta laivaradiosähköttäjistä ja tätä puutetta jatkui aina syyskuun loppuun saakka. Eräissä tapauksissa oli vielä sen jälkeenkin vaikeuksia saada avoimet toimipaikat täytetyiksi. Vaikkakin radiosähköttäjien puute kesäkuukausina pääosiltaan johtui kesälomasijaisten suuresta kysynnästä, oli huomattavana tekijänä toisaalta radiosähköttäjien siirtyminen entistä suuremmassa määrässä Ruotsin kauppalaivastoon. Tätä osoittaa sekin, että puutetta on jatkunut myös syksyllä aina vuoden loppuun saakka.

Työehtosopimukset

Syksyllä 1960 aloitettuja neuvotteluja laivaradiosähköttäjien uudesta työehtosopimuksesta jatkettiin vuoden alussa ja tammikuun 9 päivänä allekirjoitettiin uusi sopimus Merenkulun Työnantajaliiton ja tammikuun 16 päivänä Utrikessjöfartens Arbetsgivarreföreningin kanssa. Sopimus oli voimassa tammikuun 1 päivästä 1961 lukien.

Uuden sopimuksen mukaan korotettiin peruspalkat ja markkamääräiset lisät ja korvaukset 7 %:lla. Ensimmäisen luokan radiosähköttäjille saatiin pätevyyslisänä 5 % korotus peruspalkkoihin. Uuden sopimuksen mukainen alin palkka oli lastilaivoissa 44.600 mk ja korkein 73.400 mk, matkustajalaivoissa vastaavasti 48.200 mk ja 77.400 mk.

Uusi merityöaikalaki, josta esitys annettiin Eduskunnalle jo 1960, tuli hyväksytyksi Eduskunnassa heinäkuun 14 päivänä ja tuli se voimaan 1 päivästä syyskuuta 1961 lukien. Uuden merityöaikalain mukaisia määräyksiä oli laivoissa kuitenkin sovellettu jo 1.7.1960 alkaen varustamoyhdistysten kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Liitto irtisanoi työehtosopimuksen päättyväksi joulukuun 31 päivänä 1961. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta aloitettiin marraskuun 16 päivänä. Vuoden päättyessä ei kuitenkaan vielä päästy sopimukseen, joten neuvottelut siirtyivät vuoden 1962 alkuun.

Lentosähköttäjät

Suomen Liiketyönantajain Keskusliiton kanssa käytiin neuvotteluja Aero Oy:n lentosähköttäjien uudesta työehtosopimuksesta. Uusi sopimus allekirjoitettiin maaliskuun 15 päivänä ja se on voimassa kaksi vuotta, eli vuoden 1962 loppuun saakka. Sopimuksen mukaan korotetaan palkat ja lentolisät vuoden 1961 aikana 4.3 %:lla ja vuoden 1962 alusta lukien 3.5 %:lla.

Rannikkoradioasemien radiosähköttäjät

Maaliskuun 7 päivänä pidettiin posti- ja lennätinhallituksen ja liiton väliset neuvottelut plh:n vuoden 1962 menoarvioesitykseen otettavista, radiosähköttäjien virkoja koskevista muutosehdotuksista.

Syksyllä 1959 lähetti liitto Virkamiesasiain neuvottelukunnalle ehdotuksen rannikkoradioasemien ja jäänmurtajien radiosähköttäjien palkkausluokkien korottamiseksi. Virkamiesasiain neuvottelukunnan saatua vasta marraskuussa 1961 valmiiksi alustavan ehdotuksensa virkamiehille suoritettavista kuoppakorotuksista, ei siinä oltu lainkaan otettu huomioon liiton tekemiä ehdotuksia. Tästä syystä sekä huomioonottaen kahden vuoden aikana tapahtuneen kehityksen palkoissa, lähetti liitto marraskuun 13 päivänä Virkamiesasiain neuvottelukunnalle uuden ehdotuksen radiosähköttäjien kuoppakorotusten suorittamiseksi. Samanaikaisesti lähettivät eri rannikkoradioasemilla toimivat jäsenet liitolle valtakirjat joukkoirtisanoutumisen suorittamista varten siinä tapauksessa, että ehdotuksia ei hyväksyttäisi. Virkamiesliitto puolestaan tuki tätä liiton tekemää uutta kuoppakorotusehdotusta. Sitkeiden neuvottelujen jälkeen hyväksyi valtiovarainministeriö seuraavat liiton tekemät kuoppakorotusehdotukset: rannikkoradio- ja ilmailuviestiasemilla korotetaan radiosähköttäjien, viestijohtajien ja vakinaisten radioasemanhoitajien 2 pl palkat yhdellä palkkausluokalla sekä Vaasaradiossa muutetaan 1 ylim. teknikon 1 pl virka (19 pl) radiosähköttäjän 2 pl:n viraksi. Eräiden uusien

viestijohtajien virkojen perustamista koskevat liiton ehdotukset jäivät eräiden teknillisten syiden takia toteutettaviksi valtion varsinaisen tulo- ja menoarvion yhteydessä. Mainittujen kuoppakorotusten lisäksi nousivat palkat vielä yhdellä palkkausluokalla joka korotus tuli kaikille valtion virkamiehille ja maksetaan nämä korotukset takautuvasti ~~osto~~ elokuun 1 päivästä 1961 lukien. Näiden järjestelyjen jälkeen ovat palkkausluokat seuraavat: radiosähkötäjä 2 pl 22 pl, radiosähkötäjä 1 pl 23 pl, viestijohtaja 25 pl ja vakin. radioasemanhoitaja 2 pl 27 pl.

Huhtikuun 6 päivänä 1961 asetti Valtioneuvosto komitean tutkimaan valtion virkamiesten palkkatason ja yleisen palkkatason välistä epäsuhdetta. Tämä "Vuoden 1961 palkkatasokomitean mietintö" valmistui loka-kuun 9 päivänä 1961. Mietinnössään totesi komitea varsinkin ^{kerhi - ja} korkeammassa palkkausluokissa olevien virkamiesten jääneen huomattavasti jälkeen yksityisten palveluksessa olevien palkkatasosta ja ehdotti virkamiesten palkkojen korottamista 2 - 45 %:lla. Tämä tasokorotus oli tarkoitus toteuttaa kuoppakorotuksen yhteydessä, mutta tällöin vallinneiden poliittisten syiden vuoksi siirrettiin kysymyksen käsittely tapahtuvaksi helmikuussa 1962 pidettävien eduskuntavaalien jälkeen.

Jäänmurtajien radiosähkötäjä

Tammikuun 11 päivänä aloitti liitto neuvottelut Merenkulkuhallituksen kanssa jäänmurtajissa palvellevien radiosähkötäjien palkkojen ja toimirahojen korottamisesta. Ehdotuksessaan esitti liitto jäänmurtajien radiosähkötäjien palkkojen korottamista vastaamaan rannikkoradioasemilla olevien radiosähkötäjien palkkoja. Neuvotteluja jatkettiin myöhemmin ja tuloksena oli että jäänmurtajien radiosähkötäjien palkat nousivat aikaisemmasta 18 palkkausluokasta 19 ja 20 palkkausluokkaan. Korotukset tulivat voimaan huhtikuun 1 päivästä 1961 lukien. Koska palkat edelleenkin jäivät yhtä palkkausluokkaa pienemmiksi kuin rannikkoradioasemilla toimivien radiosähkötäjien palkat, ehdotti liitto marraskuun 13 päivänä Virkamiesasiain neuvottelukunnalle, että jäänmurtajien radiosähkötäjien palkat korotettaisiin samoihin palkkausluokkiin mihin liitto oli ehdottanut rannikkoradioasemien radiosähkötäjien palkat korotettaviksi. Koska liitolla ei kuitenkaan ollut samanlaisia valtuuksia toimia näiden ehdotusten toteuttamiseksi kuin sillä oli rannikkoradioasemilla toimivilta jäseniltään, ei korotusehdotusta saatu toteutetuksi.

Muuta toimintaa ja tapahtumia

Seuraavassa eräitä pönintoja tärkeimmistä tapahtumista.

Merimieseläkelain tultua voimaan 1956, ei siihen sisällytetty tällöin vielä perhe-eläkettä, joten se koski vain vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä. Koska Eläkekassan 1960 suorittamat laajat tilastol-

liset tutkimukset osoittivat, että eläkemaksuja korottamatta voidaan eläkejärjestelmään liittää perhe-eläke, laati merimieseläkekassan hallitus ehdotuksen perhe-eläkkeeksi, joka jätettiin keväällä 1960 viranomaisille ja syksyllä annettiin esitys merimieseläkelain muuttamisesta Eduskunnalle. Helmikuun 14 päivänä 1961 kävi liiton edustaja yhdessä muiden merenkulkijajärjestöjen edustajien kanssa Eduskunnan työväenasiainvaliokunnassaⁿ jäsenten luona Riirehtimässä perhe-eläkelain käsittelyä. Perhe-eläkelakia koskeva muutos merimieseläkelakiin tuli hyväksytyksi kesäkuun 9 päivänä ja laki tuli voimaan heinäkuun 1 päivänä 1961.

Liiton 40-vuotishistoriikin ja jäsenmatriikkelin toimitustyö, joko alkoi kesällä 1960, päättyi heinäkuun 20 päivänä 1961 jolloin julkaisu valmistui. Siinä on 144 sivua ja se sisältää henkilötiedot 968 radiosähköttäjästä. Matriikkelista otettiin 1000 kpl painos ja sen myyntihinta on 1.400 mk kpl.

Vuonna 1960 teki liitto ehdotuksen Eläkeikäkomitealle että radiosähköttäjiä eläkeikä alennettaisiin 58 vuoteen ja eroamisikä 63 vuoteen. Syksyllä 1961 valmistuneessa luonnoksessaan joka koskee niitä poikkeuksia joita olisi tehtävä virkamiesten yleiseen eroamis- ja eläkeikään nähden, on Eläkeikäkomitea hyväksynyt liiton edellä mainitut ehdotukset.

Joulukuun 11 päivänä Posti- ja le^{nm/}näätinhallitukselle jättämässään kirjeessä ehdotti liitto 6-7 virka-asunnon rakentamista radiosähköttäjiä varten Helsingin radioasemalle Keimolaan.

Hätätilanteessa joutuu rannikkoradioaseman radiosähköttäjä useimmiten yksinään hoitamaan sekä yhteydet hädänalaiseen laivaan että muihin laivoihin avun saamiseksi. Kun hänen on samanaikaisesti puhelimella hälyytettävä suuri joukko eri viranomaisia sekä jatkuvasti tiedoitettava heille muuttuneesta tilanteesta, vaikeuttaa ja häiritsee se radiosähköttäjän yhteydenpitoa hädänalaiseen alukseen. Tämän johdosta ehdotti liitto Posti- ja lennätinhallitukselle joulukuun 27 päivänä 1961 erikoisen hälyytyskeskuksen perustamista, joka hoitaisi rannikkoradioasemalta saamansa hätäsanoman vaatimat hälyytystoimet sekä pelastustöihin osallistuvien laitosten tai viranomaisten väliset yhteydenpidot.

Pohjoismainen radiosähköttäjäkonferenssi

Pohjoismainen radiosähköttäjäkonferenssi pidettiin syyskuun 7 ja 8 päivänä Tukholmassa ja oli se järjestyksessään 14. Työehtosopimusten ym. yhteisten ajankohtaisten asioiden käsittelyn lisäksi kiinnitettiin konferenssissa erikoista huomiota niihin haittoihin

joita yhä lisääntyneet kirjoitustehtävät aiheuttavat radiosähkötäjille heidän hoitaessaan radiopäivystystehtäviään. Niinpä katsottiinkin kehityksen tässä suhteessa tulleen jo sellaiselle asteelle, että laivoihin olisi palkkattava joko toinen radiosähkötäjä tai sitten joku muu toimistotyöhön koulutuksen saanut henkilö huolehtimaan kirjoitustehtävistä laivalla.

Myös radiosähkötäjien koulutuskysymykseen kiinnitettiin jälleen huomiota ja todettiin, että koulutus sellaisena kuin se nyt annetaan oppilaille radiosähkötäjäkouluissa, ei ole sopusoinnussa niiden käytännön vaatimusten kanssa jotka nykyaikainen merenkulku asettaa tälle ammattikunnalle.

Jäsenyys keskusliitoissa

Virkamiesliitto

Rannikkoradioasemilla ja jäänmurtajissa toimivien yhteensä 50 jäsenensä osalta kuuluu liitto jäsenenä Virkamiesliittoon.

I T F

Helmikuun alusta 1960 lukien on liitto edelleenkin ITF:n (International Transport Workers' Federation) jäsen. ITF:n merenkulkuosaston konferenssi pidettiin 26-27 päivänä tammikuuta 1961 Antwerpenissä ja käsiteltiin siellä mm. radiosähkötäjien asemaa laivalla. Liitto ei ollut edustettuna mainitussa konferenssissa.

I F R

Liitto on edelleenkin kansainvälisen radiosähkötäjäjärjestön The International Federation of Radio Officers jäsen. Kokouksia ei vuoden 1961 aikana ole pidetty.

Äänenkannattaja

Liiton äänenkannattajana "Radiosähkötäjä" -lehteä on julkaistu 6 numeroa. Lehden vastaavana päätoimittajana on ollut edelleenkin liiton varapuheenjohtaja, apul. osastopäällikkö Arvi Pöykkö ja lehden toimituskuntana liiton hallitus.

Lehden vuosikerran hinta 800 mk on sisältynyt jäsenmaksuihin. Lehti on painettu Erikoispaino Oy:n kirjapainossa Helsingissä.

Jäsenmerkki

Jäsenmerkkejä on vuoden aikana myyty 11 kpl ja jäsenmerkkisormuksen on tilannut 9 jäsentä. Kaikkiaan on jäsenmerkin hankkinut 258 ja sormuksen 184 jäsentä.

Ansiomerkki

Kesäkuun 3 päivänä 1961 annettiin jäänmurtaja Tarmon radiosähkötäjälle Esko Hallamaalle liiton kultainen ansiomerkki No 10 tunnustukseksi hänen pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta toiminnastaan sekä radiosähkötäjänä että liiton hallituksen jäsenenä.

Lahjoituksia

Oy Sea-Import Ab on tehnyt liitolle vuoden aikana seuraavat lahjoitukset: helmikuun 9 päivänä magnetofonin ääninauhoinen, jonka arvo on n. 100.000 mk, kesäkuun 22 päivänä 180.000 mk, marraskuun 10 päivänä Suomen Joutsenen pienoismallin, arvo n.15.000 mk, ja joulukuun 28 päivänä 170.000 mk.

Esitämme tässä yhteydessä parhaimmat kiitokset Oy Sea-Import Ab:lle näistä lahjoituksista.

Kokoukset ja edustukset

Vuosikokous pidettiin helmikuun 11 päivänä 1961. Liiton hallitus on kokoontunut vuoden aikana 15 kertaa seuraavina aikoina: 27/1, 10/2, 28/2, 10/4, 29/5, 11/7, 28/8, 15/9, 30/10, 6/11, 10/11, 12/11, 27/11, 7/12 ja 20/12.

Hallituksen kokouksissa käsitellyistä asioista kertyi pöytäkirjoihin yhteensä 201 pykälää.

Liitolla on vuoden 1961 aikana ollut edustaja seuraavissa elimissä:

- Merimieseläkekassan valtuuskunta (Nuotio, varajäsen Sinkkonen)
- Merimieseläkekassan asioita käsittelevä vakuutusosasto (Helin, varajäsen)
- Merimieseläkekassan hallitus (Koivisto, varajäsen Piispanen)
- Sosiaaliministeriön asettama Merimiesasiain neuvottelukunta (Koivisto)
- Virkamiesliiton liittovaltuusto (Helin)
- Suomen Merenkulkijain Säätiö (Koivisto, varajäsen Sinkkonen)
- Kauppalaivaston Huoltoneuvosto (Koivisto)
- Merimiesradiolähetysten ohjelmatoimikunta (Koivisto)
- Alustarkastustoimikunta (Koivisto)
- Merenkulkijajärjestöjen yhteistyökomitea (Nuotio ja Koivisto)
- Kauppalaivaston Työturvallisuuslautakunta (Koivisto, varajäsen Nuotio)
- ITF:n 1962 kongressin vastaanottokomitea (Koivisto)
- Oy Sea-Import Ab:n johtokunta (Koivisto, varajäsen Sinkkonen)

Lisäksi on liitto käynyt lukuisia neuvotteluja eri virastojen, laitosten, yhdistysten ja liittojen kanssa. Vuoden aikana on liitto ollut edustettuna yhteensä 203 eri kokouksessa.

Kirjeenvaihto

Liitolle vuoden aikana saapuneiden kirjeiden lukumäärä oli 1195 ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 2.591.

Toimisto

Toimisto on edelleenkin ollut Suomen Laivanpäälystöliitolta

vuokratassa huoneessa Helsingissä Hietalahdenranta 15 E 1.

Toimihenkilöt

Liiton toiminnanjohtajan ja taloudenhoitajan tehtävistä on huolehtinut Erkki Koivisto. Kesäkuun alkuun saakka oli puolipäivätoimistoapulaisena rouva Irja Kaukovaara. Kesäkuun 12 päivästä alkaen on kokopäivätoimistoapulaisena ollut rouva Elma Jaatinen.

Hallitus

Liiton hallituksen vakinaisina jäseninä ovat olleet: puheenjohtajana Tarmo Nuotio, varapuheenjohtajana Arvi Sinkkonen ja hallituksen muina jäseninä Aarto Helin, Erkki Koivisto ja Esko Tanskanen. Hallituksen varajäseninä ovat olleet Esko Hallamaa, Veikko Jyvä, Pohto Mervi, Juhani Piispanen ja Ilppo Päivärinne.

Helsingissä, 10 päivänä helmikuuta 1961

Erkki Koivisto